

Ärendenummer / Referens
Ju2022/00396

Vår referens
Emilia Wikström Melin

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

E-post
emilia.wikstrom-melin@seko.se

Telefon
072-553 17 41

Sekos yttrande gällande remiss ”En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner”

Seko har beretts möjlighet att yttra sig över remiss Ju2022/00396 ”En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner”.

- Seko tillstryker de förslag som lämnas i utredningens kapitel 5 ”Ett förstärkt straffrättsligt skydd för utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner” och i kapitel 6 ”Straffskalan för våld mot tjänsteman, m.m”.
- Seko avstår att yttra sig kring förslagen i utredningens kapitel 7 gällande ”Ett förstärkt straffrättsligt skydd för de som yrkesmässigt bedriver nyhetsförmedling eller annan journalistik”.
- Seko har inget att erinra gällande förslagen i utredningens kapitel 8 ”Översyn av straffbestämmelserna om tjänstefel och brott mot tystnadsplikten”.

Seko organiserar flertalet yrkesgrupper vilka utför samhällsnyttiga funktioner. Många av dessa vittnar om hur de nästintill dagligen utsätts för hot eller våld i sin yrkesutövning. Det är viktigt att med ett långtgående straffrättsligt skydd för dessa grupper, något som Seko påpekade redan i vårt remissvar gällande Blåljusutredningen (SOU 2018:2). Därför välkomnar Seko de förslag som nu presenteras i remissens kapitel 5 och 6. Om förslagen blir verklighet kommer fler av Sekos medlemsgrupper omfattas av skyddet som finns in 17 kap 1 och 2 §§ brottsbalken. Framför allt kommer det gälla för våra medlemmar som arbetar inom Statens institutionsstyrelse.

Seko vill dock nämna att även om vi anser att det är positivt att fler grupper kommer inkluderas i 17 kap 1 och 2 §§ brottsbalken, så behövs det även andra åtgärder för att komma till rätta med hot och våld i arbetslivet. Vi vill påpeka att forskning visar att straffvärde till ingen eller bara i liten omfattning påverkar en gärningspersons handlande. Det är därför viktigt att samhället också satsar på sociala, förebyggande, åtgärder för att förhindra att personer hamnar i brottslighet.

Vidare ser Seko att det fortfarande finns yrkesgrupper med samhällsnyttiga funktioner som inte kommer omfattas av det utökade straffskyddet. Ett exempel inom Sekos organisationsområde är brevbärare. För brevbärare har det flertalet gånger rapporterats om så allvarliga hot- och våldssituationer att brevutdelning tillfälligt stoppats i vissa områden.

Utredningen föreslår inte någon lagändring genom att brottet våld eller hot mot tjänstemän (17 kap. 1 § Brottsbalken) delas upp i dels hot mot tjänsteman, dels våld mot tjänsteman. Då straffbestämmelserna för våld eller hot mot tjänsteman nyligen ändrades genom att spännvidden på straffskalan ökade samt skärptes genom att grovt **Seko, Service- och kommunikationsfacket**

våld och hot infördes håller Seko med utredningen att det inte är rätt läge att just nu göra fler ändringar. Utredningen skriver dock att det finns skäl att följa utvecklingen på området de kommande åren utifrån att antalet anmälningar om våld mot polismän har ökat de senaste åren. Här vill Seko påpeka att det är viktigt att följa utvecklingen på hela arbetsmarknaden och inte bara för poliser. Som ovan nämnt organiserar Seko många yrkesgrupper som utsätts för både hot och våld i sin yrkesvardag.

I kapitel 8 presenteras en översyn av straffbestämmelserna om tjänstefel och brott mot tystnadsplikten. Inga förändringar föreslås av det straffrättsliga tjänstefelsansvaret vilket Seko inte har något att erinra gällande. Gällande brott mot tystnadsplikten föreslås straffskalan skärpas och ett grovt brott införs. Inte heller gällande detta har Seko något att erinra mot förslaget. Vi vill dock påpeka att i motiveringen till att skärpa straffskalan för brott mot tystnadsplikten nämns bland annat att många misstänkta brott idag hinner preskriberas innan de hinner leda till åtal. Här vill Seko understryka en generell ståndpunkt i att långa utredningstider aldrig får vara ett skäl till att höja ett straffvärde och därmed förlänga preskriberingstiden. Positiva effekter av att straffskalan blir bredare och mer differentieras kan vara att på ett tydligare sätt kunna skilja på hur allvarligt ett brott är. Även här, likt vi redan har påpekat ovan, är det viktigt att ha med sig att Seko inte tror högre straff i sig inte kommer leda till färre brott genom en avskräckande effekt.

Vänliga hälsningar

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Gabriella Lavecchia
Förbundsordförande

Emilia Wikström Melin
Utredare